

## POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Wiesław Błus

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 5 grudnia 2017 r.  
sprawy **M.N.P.**,  
skazanej z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. i in.  
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej,  
od wyroku Sądu Okręgowego w W.  
z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn. akt: X Ka (...),  
zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w W.  
z dnia 5 maja 2016 r., sygn. akt: X K (...),

### **p o s t a n o w i ł:**

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,**
- 2. obciążyć skazaną kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 5 maja 2016 r., w sprawie o sygn. akt: X K (...), uznał M.N.P. uznał za winną popełnienia przestępstw określonych w:

- art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 297 § 1 k.k. – siedmiokrotnie;
- art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zb. z art. 18 § 3 w zw. z art. 297 § 1 k.k. – jednokrotnie;
- art. 297 § 1 k.k. – czterokrotnie;

- art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 297 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. – dwukrotnie.

Apelacje od powyższego wyroku wnieśli obrońca oskarżonej oraz prokurator. Obrońca oskarżonej zaskarżył wyrok w całości i na zasadzie art. 472 § 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 2 i 3 k.p.k. zarzucił mu:

„1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, a polegający na uznaniu oskarżanej za winną popełnienia czynów, podczas gdy prawidłowo oceniony materiał dowodowy powinien doprowadzić do wniosku, że w sprawie nie ma dostatecznych dowodów winy oskarżonej w zakresie zarzucanych jej czynów;

2. obrazę przepisów postępowania karnego, która mogła mieć wpływ na treść wyroku:

- naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów poprzez ocenę dowolną materiału dowodowego, tj. dowodów osobowych - art. 7 k.p.k.

- naruszenie zasady in dubio pro reo zakazującej rozstrzygania wątpliwości na niekorzyść oskarżonego - art. 5 § 2 k.p.k.

- art. 182 k.p.k. poprzez brak pouczenia świadka U.K. o prawie odmowy zeznań oraz

- z ostrożności procesowej zarzut rażącej niewspółmierność kary w oparciu o art. 438 pkt 4 k.p.k.”.

Z uwagi na powyższe obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uniewinnienie oskarżonej od wszystkich zarzucanych jej czynów ewentualnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Prokurator zaskarżył powyższy wyrok w części dotyczącej uniewinnienia oskarżonej od czynów zarzucanych jej w punktach VII. oraz XIII. aktu oskarżenia oraz w części dotyczącej braku rozstrzygnięcia o środku karnym w zakresie czynów wskazanych w punktach XV. oraz XVI. aktu oskarżenia, wyroku na korzyść tego oskarżonego. W oparciu o art. 438 pkt 1 i 2 oraz art. 427 § 1 i 2 k.p.k. zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

„1. obrazę prawa procesowego tj. art. 168a i 169b k.p.k. polegającą na stwierdzeniu, że materiał dowodowy zgromadzony w toku postępowania w formie

niejawnej nie może stanowić pełnowartościowego materiału dowodowego i w konsekwencji uniewinnienie oskarżonej od czynów zarzucanych jej w pkt VII i XIII

2. obrazę prawa materialnego tj. art. 46 k.k. poprzez nieorzeczenie obowiązku naprawienia szkody, pomimo złożonych wniosków”.

Wobec powyższego prokurator wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

Wyrokiem z dnia 26 kwietnia 2017 r., sygn.: X Ka (...), Sąd Okręgowy w W. po rozpoznaniu apelacji obrońcy i prokuratora od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 5 maja 2016 r., X K (...), utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w zakresie pkt I-VI oraz VIII-XI, XIV-XVI nieznacznie zmieniając opis czynu II z aktu oskarżenia, uchylił do ponownego rozpoznania rozstrzygnięcie o uniewinnieniu oskarżonej od czynów z pkt VII i XIII oraz w zakresie pkt XII z aktu oskarżenia oraz w przedmiocie pominięcia orzeczenia o środku karnym o obowiązku naprawienia szkody, a także uchylił orzeczenie o karze łącznej zawarte w pkt XVII wyroku Sądu Rejonowego, przyjmując, że w zakresie czynów I-III, IV, V i XIV oraz od VIII do XI oskarżona działała w warunkach 3 ciągów przestępstw określonych w art. 91 § 1 k.k. i orzekł karę łączną w wysokości roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Od tego wyroku obrońca skazanej M.N.P. wniósł kasację, w której zarzucił wyrokowi Sądu Okręgowego w W.:

„1) rażące naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 k.k. w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. polegające na uchybieniu prawidłowej kontroli odwoławczej poprzez nienależyte rozważenie oraz ustosunkowanie się w części motywacyjnej uzasadnienia zaskarżonego wyroku do podniesionych w apelacji obrońcy skazanej zarzutów naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 7 k.p.k. polegające na nie wyjaśnieniu wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia okoliczności sprawy oraz na oparciu się przy ustalaniu winy skazanej w odniesieniu do zarzucanych jej czynów na dowodach, które obciążały skazaną z pominięciem dowodów dla oskarżonej korzystnych, dowolnie rozstrzygając te okoliczności oraz dowody na jej niekorzyść i pozbawiając tym samym skazaną pełnej realizacji prawa do obrony

2) rażące naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 2 w zw. z art. 410 k.p.k. oraz art. 457 § 3 k.p.k. poprzez powielenie błędu w ustaleniach

faktycznych, będący wynikiem mającej wpływ na treść orzeczenia obrazy przepisów postępowania, w szczególności art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k., który to błąd wyraża się w przyjęciu tezy, iż zgromadzone w niniejszej sprawie materiały dowodowe pozwalają na przyjęcie, że M.N.P. popełniła zarzucanej jej czyny”

i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w W. oraz o wstrzymanie wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanej.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej w W. wniósł o oddalenie tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia jako oczywiście bezzasadnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście bezzasadna w rozumieniu art. 535 § 3 k.p.k. Postępowanie sądowe w rozpoznawanej sprawie nie było obarczone żadnymi uchybieniami wymienionymi w art. 439 k.p.k., jak również innymi, które należałoby zakwalifikować, jako rażące naruszenie prawa, mogące mieć wpływ na treść zaskarżonego kasacją wyroku. Tylko bowiem w wypadku stwierdzenia rażącego naruszenia prawa, czy to materialnego, czy procesowego, zgodnie z treścią art. 523 k.p.k., możliwe jest wzruszenie prawomocnego orzeczenia w drodze nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest kasacja. Podnoszone w kasacji zarzuty muszą więc wskazywać na rażące naruszenie prawa, do którego doszło na etapie postępowania odwoławczego.

Na wstępie wskazać należy, że zarzuty kasacyjne stanowiły *de facto* powtórzenie zarzutów podniesionych przez obrońcę w apelacji, które to Sąd Okręgowy, stosując się do nakazu wyrażonego w art. 433 § 2 k.p.k., rozpoznał, a w uzasadnieniu orzeczenia, zgodnie z wymogiem określonym w art. 457 § 3 k.p.k., podał, dlaczego uznał je za niezasadne. Niejednokrotnie Sąd Najwyższy zajmował stanowisko, że powtórzenie w kasacji argumentacji prezentowanej uprzednio w apelacji może być skuteczne tylko wówczas, gdy Sąd odwoławczy nie rozpozna należycie wszystkich zarzutów i nie odniesie się do nich w uzasadnieniu swojego orzeczenia w sposób zgodny z wymogami określonymi w art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 2014 r., II

KK 180/14, LEX nr 1488796). O obrazie przepisu art. 433 § 2 k.p.k. można więc mówić wtedy, gdy sąd w ogóle nie rozważy wniosków i zarzutów wskazanych w środku odwoławczym (w ogóle się do nich nie odniesie), zaś o naruszeniu art. 457 § 3 k.p.k. - gdy w uzasadnieniu wyroku nie zostanie zawarta argumentacja odnośnie do określonego potraktowania zarzutów i wniosków apelacji, tj. sąd uzna je za zasadne albo niezasadne, bez wyjaśnienia swojego stanowiska, względnie argumentacja ta będzie zawierała braki (zob.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2013 r., V KK 278/13, LEX nr 1422129). W opisaniej sprawie sytuacja taka nie miała miejsca, przez co wydaje się uprawniony pogląd, że autor kasacji, pod pozorem rzekomego wadliwego rozpoznania zarzutów apelacji, chciał poddać kontroli Sądu kasacyjnego merytoryczną treść prawomocnego wyroku.

Podniesienie w kasacji zarzutu rażącego naruszenia art. 4 k.p.k., art. 5 § 2 k.p.k., art. 6 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k., zaliczyć należy do nieporozumień, albowiem:

- przepis art. 4 k.p.k. formułuje ogólną zasadę procesową i aby trafnie podnieść zarzut jego naruszenia, skarżący wskazać powinien na obrazę konkretnego przepisu (lub przepisów) postępowania gwarantujących przestrzeganie zasady obiektywizmu;
- w przepisie art. 5 § 2 k.p.k. chodzi o wątpliwości, które dostrzegł lub powinien był dostrzec sąd, a nie o wątpliwości zgłaszane przez stronę procesu. Przypomnieć przy tym należy, że nie jest prawidłowe jednoczesne podnoszenie w jednym zarzucie obrazy art. 7 k.p.k. i art. 5 § 2 k.p.k. Wadliwa może być bowiem albo ocena dowodów albo niedające się usunąć wątpliwości nie zostały rozstrzygnięte na korzyść oskarżonego, co może nastąpić przecież dopiero po przeprowadzeniu postępowania dowodowego w zgodzie z wymogami art. 7 k.p.k.;
- art. 6 k.p.k. przewiduje prawo do obrony w sensie materialnym, rozumiane jako prawo do przeciwstawienia się tezie oskarżenia, jak i prawo do obrony w sensie formalnym, rozumiane jako prawo do korzystania z pomocy obrońcy. Jest oczywistym, że za ograniczenie prawa do obrony nie można uznać okoliczności wskazanej przez skarżącego, tj. odmiennej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego;

- kasacja zarzuca obrazę art. 7 k.p.k., a więc naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów, czyniąc to w sytuacji, gdy Sąd odwoławczy nie przeprowadzał żadnych w tej sprawie dowodów, a kontrolował jedynie prawidłowość ich oceny przez Sąd meriti, w ramach postawionego w apelacji zarzutu;
- odnosząc się zaś do zarzutu naruszenia art. 410 k.p.k. należy zauważyć, że jego obrazą może polegać na oparciu wyroku na okolicznościach nieujawnionych w toku rozprawy głównej albo pominięciu przy wyrokowaniu okoliczności wynikających z przeprowadzonych dowodów, a żadna z tych sytuacji w rozpoznawanej sprawie nie miała miejsca.

Ponadto, jak słusznie zauważył prokurator w odpowiedzi na kasację, wniesienie kasacji przez obrońcę skazanego od całości wyroku Sądu Okręgowego w W. nie było dopuszczalne, gdyż lektura zaskarżonego orzeczenia wskazuje na to, że Sąd ten przekazał sprawę do ponownego rozpoznania w zakresie czynów z pkt. VII, XII i XIII aktu oskarżenia.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

as